

Yıllara Yaygın Yapım ve Onarım İşlerinde Geçici Vergi

Yıllara Yaygın Yapım ve Onarım İşlerinde Geçici Vergi

193 numaralı Gelir Vergisi Kanunu" nun mükerrer 120. maddesinde geçici vergiye ilişkin hükümler yer almaktadır:

„Ticari kazanç sahipleri (basit usulde vergilendirilenler hariç) ile serbest meslek erbabı cari vergilendirme döneminin gelir vergisine mahsup edilmek üzere, bu kanunun ticari yada mesleki kazancın tespitine ilişkin hükümlerine göre (indirim ve istisnalar ile VUK" nun değerlemeye ait hükümleri de dikkate alınarak) belirlenen ilgili hesap döneminin altışar aylık kazançları (42. madde kapsamına giren kazançlar ile noterlik görevini ifa ile mükellef olanların bu işlerden sağladıkları kazançlar hariç) üzerinden 103. maddede yer alan tarifenin ilk gelir dilimine uygulanan oranda geçici vergi öderler. Geçici vergi matrahının hesaplanmasında dönem sonu mal mevcutları, kayıtlar üzerinden tespit edilir."

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu" nun 25. maddesinin 2. fıkrasında ise vergilendirme dönemi ve beyanına ilişkin hükmü bulunmaktadır:

„Kesinti suretiyle ödenen vergilerde, istihkak sahiplerince ayrıca yıllık veya özel beyanname verilmeyen hallerde, vergi kesintisinin ilgili bulunduğu dönemler, vergilendirme dönemi sayılır."

Geçtiğimiz bölümlerde de ele alındığı gibi Türk vergi mevzuatlarına göre kazanç vergileri bir mali dönem itibariyle tahakkuk edilip izleyen mali dönemin üçüncü ve dördüncü aylarında beyan edilerek tahsili sağlanmaktadır. Mevcut durumda vergilerin kamu gelirine dönüşmesi aksamaktadır. Geçici vergi dönemi, bu aksaklığı ortadan kaldırmak üzere kurgulanmıştır.

Küçük, konuya ilişkin bir makalesinde gecikmenin ne şekilde ortadan kaldırıldığına dair süreci açıklamıştır: „“GVK” nın 94“üncü maddesinde bazı kazanç ve iratlara ilişkin olarak kaynakta kesinti yoluyla (stopaj usulüyle) vergileme yapılmasına ilişkin düzenleme yapılmıştır. Söz konusu hüküm uyarınca yapılan vergileme gelir ve kurumlar vergisinde dönem kazancına dahil edilecek kazanç unsurları için bir nevi peşin (ön) vergileme niteliğindedir. Geçici vergi uygulamasına ilişkin düzenleme GVK” nın mükerrer 120“nci maddesinde yer almaktadır. Hem gelir vergisi mükellefleri hem de kurumlar vergisi mükellefleri anılan hüküm uyarınca geçici vergi hesaplamaktadır. ”“

Ancak tüm açıklamalar doğrultusunda, GVK” nin mükerrer 120. maddesi gereğince bir tek yıllara yaygın inşaat ve onarım işiyle uğraşan mükellefler geçici vergi mükellefi değildir. Bu düzenlemenin gerekçeleri, yıllara yaygın inşaat ve onarım hakedişlerinden tevkifat yoluyla ön vergilemenin olması ve yıllara yaygın inşaat ve onarım işlerinde iş bitimi tarihiyle ilgili karmaşıklıkların olmasıdır (Küçük, 2004: 63). Sayılan işler dışında başka faaliyetler sonucunda gelir elde edenler, sadece bu gelirler için geçici vergi hesaplamak durumundadırlar (Durna, 2012:73). Ödenecek olan geçici vergiden de yıllara yaygın inşaat ve onarım işlerinden kesilen tevkifatlar düşülemeyecektir

Diğer yandan 217 seri No“lu Gelir Vergisi Genel Tebliği geçmiş yıl zararları bölümünde “Geçici vergi matrahının hesaplanmasında, gelir ve kurumlar vergisi matrahlarının tespitinde indirimi mümkün olan geçmiş yıl zararları dikkate alınacaktır . “hükmü bulunmaktadır. Bu hükmü ilişkin Tuna, geçmiş yıllardan devir olarak gelen zararın geçici vergi matrahının tespitinde indirilebileceği yönünde olduğu ve zararın kaynağı hususunda ayrımın öngörülmediğidir. Böylece Tuna, zararın inşaat ve onarım işinden mi yoksa diğer işlerden mi kaynaklandığına dair anlam karmaşasına vurgu yaparak inşaat ve onarım işlerinden doğan zararların geçici vergi

dönemlerinde indirim konusu olması gerektiği yönünde fikir beyan etmiştir.